

Kommunstyrelsen

Övergripande verksamhetsplan

Finansiell övergripande verksamhetsplan

Ärendenummer 2018/100

Antagen av kommunstyrelsen 2019-01-15, § 8

Innehåll

1	INLEDNING.....	3
1.1	Syfte och omfattning.....	3
2	ANSVAR OCH BEFOGENHETER	4
2.1	Ansvarsnivåer	4
3	RISKHANTERING	5
4	RIKTLINJER FÖR ETIK OCH MILJÖ.....	7
5	LIKVIDITETSFÖRVALTNING OCH PLACERING.....	7
6	UPPLÅNING OCH SKULDFÖRVALTNING.....	8
7	BORGEN OCH UTLÅNING	9
8	UPPFÖLJNING OCH RAPPORTERING	10

1 INLEDNING

1.1 Syfte och omfattning

Den Finansiella Övergripande verksamhetsplanen preciserar de föreskrifter som framgår av Finanspolicyn fastställd av kommunfullmäktige 2018-08-xx.

Den Finansiella Övergripande verksamhetsplanen omfattar finansverksamheten inom Älmhults kommun.

Med finansverksamheten avses upplåning, utlåning, borgen, likviditetshantering, placering av överskotts likviditet, donationsmedel, långsiktig placering och finansiell riskhantering.

Ansvarig

Styrdokument

Kommunfullmäktige

Finanspolicy
Älmhult

Kommunstyrelse

**Finansiell övergripande
verksamhetsplan,
tillämpningsanvisningar för
medelsförvaltningen**
Älmhults kommun

2 ANSVAR OCH BEFOGENHETER

2.1 Ansvarsnivåer

Ansvar för finansverksamheten inom Älmhults kommun fördelas enligt nedanstående.

Kommunfullmäktiges ansvar är att

- besluta om finanspolicy för kommunkoncernen
- besluta om en ram för kommunens egen upplåning i respektive års budgetbeslut
- besluta om borgensram och borgensavgift för respektive helägt bolag
- besluta om kommunens utlåning till och borgen för delägda bolag, kommunalförbund och externa parter
- följa finansverksamheten genom årsbokslut och övrig finansiell rapportering

Kommunstyrelsens ansvar är att

- övergripande ansvara för finansverksamheten enligt finanspolicyn
- besluta om finansiell övergripande verksamhetsplan för Älmhults kommun
- besluta om publika låneprogram såsom certifikat- och obligationsprogram
- fortlöpande utvärdera finanspolicy och finansiell övergripande verksamhetsplan samt föreslå kommunfullmäktige att revidera finanspolicyn vid behov
- löpande följa finansverksamheten genom finansiell rapportering

Nämnderna ansvarar för att:

- ge kommunledningsförvaltningen den information som behövs för en effektiv likviditetsplanering och finansiell samordning inom kommunkoncernen

3 RISKHANTERING

Finansiell verksamhet är förknippad med risktagande, dels i form av finansiella risker dels i form av operativa risker. Kommunstyrelsen och respektive bolagsstyrelse ska i finansiell övergripande verksamhetsplan ange riktlinjer för riskhanteringen.

I Finanspolicyn framgår de olika riskmoment som ska beaktas, dvs finansieringsrisk, ränterisk, motpartsrisk, valutarisk, derivatinstrument och operativa risker.

Finansieringsrisk

För att minska risken att inte ha tillgång till kapital får kommunen ha högst 50 procent av den totala låne- och kreditlöftesvolymen som förfaller under en enskild 12-månaders period.

Ränterisk

För att begränsa ränterisken ska räntebindningstiden i låneportföljen spridas över tid enligt nedanstående normportfölj.

Intervall	< 1 år	1-3 år	3-5 år	5-7 år	7-10 år
Normalportfölj (%)	30	20	20	20	10
Maximal andel förfall (%)	40	30	30	25	20
Minimal andel förfall (%)	20	10	10	10	0

Motpartsrisk

Överskottslikviditet får, utöver utlåning enligt kommunfullmäktiges beslut, placeras i följande instrument och motparter:

- Kontoinlåning/deposit i bank som innehar en rating om lägst A-1 (S&P) eller P-1 (Moody's)
- Penningmarknadsinstrument som innehar lägst A-1/K-1-rating (S&P)
- Skuldebrev utgivna av svenska staten, svenska kommuner och landsting.

Valutarisk

All upplåning ska ske i svensk valuta. Undantag ifrån detta kan ske efter särskilt beslut i kommunfullmäktige.

Större betalningsflöden i utländsk valuta ska valutasäkras.

Derivatinstrument

Derivat kan användas för att minimera risker och/eller justera räntebindningen i portföljen. Alla derivat ska vara kopplade till en underliggande placering/upplåning och får användas under förutsättning att:

- Kapitalbindningen på den underliggande finansieringen överensstämmer med löptiden på räntederivatet.
- Räntebindningsdagar på den underliggande finansieringen överensstämmer med räntebindningsdagar på räntederivatet.
- Den underliggande finansieringen och räntederivatet har samma räntebas, normalt 3 månaders Stibor.

Följande ränte- och valutaderivat är godkända:

- Ränteswap
- FRA (Forward Rate Agreement)
- Räntetak
- Räntekorridor (räntetak i kombination med räntegolv)
- Valutaswap
- Valutatermin

Kommunen har inte rätt att ställa ut optioner.

Operativa risker

De operativa riskerna ska begränsas genom god intern kontroll, uppföljning och rapportering. Finansverksamheten ska organiseras utifrån en ansvarsfördelning som alltid upprätthåller principen att ingen enskild person ensam ska handlägga en transaktion genom hela behandlingskedjan samt att all kompetens inte får hamna på en och samma person. Det är kommunstyrelsen som ansvarar för att minimera de operativa riskerna.

4 RIKTLINJER FÖR ETIK OCH MILJÖ

Finansverksamheten ska präglas och genomsyras av god etik och miljöhänsyn.

Placeringar får ej ske i företag som har produktion eller försäljning av pornografiskt material, tobaksvaror, alkoholhaltiga drycker eller där barnarbete utnyttjas i verksamheten. Med alkoholhaltiga drycker menas drycker, som har högre alkoholhalt än 2,25 volymprocent.

Vidare utgör den tillåtna gränsen för försäljning av tobak och alkoholhaltiga drycker en andel av omsättningen som understiger 5 procent av den rapporterade årsomsättningen. Vidare får placering ej ske i företag som producerar vapen. Med vapen avses produkter avsedda att döda, stympa eller ödelägga och som säljs till militära användare.

Kommunen placerar ej i företag som bedriver sin verksamhet i strid mot väletablerade internationella normer, framförallt FN:s konvention om mänskliga rättigheter, FN:s Barnkonvention, ILO-konventioner, FN Global Compact, OECD:s riktlinjer för multinationella företag samt Internationella miljökonventioner.

Förvaltaren ska kunna visa trovärdighet i att ha rutiner för att uppmärksamma placeringar som kan stå i strid med de väletablerade internationella etiska normer som beskrivs ovan. Om Förvaltaren uppmärksammar att en placering kan stå i strid med dessa normer ska Förvaltaren efter de ytterligare undersökningar som kan behövs, och eventuellt avstämning med kommunen, inom rimlig tid avyttra placeringen.

5 LIKVIDITETFÖRVALTNING OCH PLACERING

Tillgängliga likvida medel definieras som:

- Kassa och bank
- Ej utnyttjade kreditlöften
- Finansiella tillgångar som kan omsättas inom tre bankdagar

Förvaltningen av **likviditet** inom kommunen ska alltid vara så stor att en god betalningsberedskap kan hållas. Kommunen ska ha tillgängliga likvida medel som motsvarar en betalningsberedskap om minst 30 betalningsdagar.

Överskottslikviditet ska i första hand användas för att reducera lånebehovet i kommun-koncernen. Om det ändå finns bestående överskottslikviditet i kommunkoncernen ska den hanteras aktivt och inom riktlinjerna för risktagande.

Kommunen kan avsätta kapital för långsiktig kapitalförvaltning dvs. strategiska placeringar med löptid längre än 1 år och med belopp över 50 miljoner kronor. Syftet med placeringen är bland annat att förbättra förutsättningar för att minska långsiktiga

likviditetsmässiga påfrestningar som kommer av framtida åtaganden, exempelvis investeringar, pensionsutbetalningar, donationsmedel och övriga medel av långsiktig karaktär. En långsiktig placering ska alltid jämföras med behov av nyupplåning för att uppnå bästa möjliga finansnetto.

Om beslut om sådan långsiktig placering fattas efter denna finansiella övergripande verksamhetsplans ikraftträdande skall detta beslut också innehålla placeringsregler.

Stiftelse/donationsfond administreras av ekonomienheten i enlighet med gällande delegeringsordning.

6 UPPLÅNING OCH SKULDFÖRVALTNING

Kommunfullmäktige beslutar årligen i samband med budgetbeslutet om låneram för kommunen gällande nyupplåning respektive omsättning av befintliga lån.

En hög säkerhet beträffande tillgång till finansiering ska eftersträvas och kommunkoncernens betalningsförmåga ska vid varje tidpunkt vara säkerställd via tillgång till likvida medel och/eller genom avtalade kreditlöften. Respektive bolag ansvarar för att med kommunledningsförvaltningen teckna avtal för respektive verksamhets behov av checkräkningskredit. I detta avtal ska också redovisas underlaget för beräkningen.

Finansiell leasing i kommunkoncernen jämförs med upplåning. Normalt är den effektiva finansieringskostnaden för ett leasingavtal högre än alternativkostnaden vid egen finansiering eller lånefinansiering. Därför används finansiell leasing i normalfallet sparsamt, och all finansiell leasing i kommunen ska beslutas av kommunstyrelsen.

Godkända former för upplåning är checkkredit och reverslån.

7 BORGEN OCH UTLÅNING

Utlåning och borgen får endast ske i enlighet med kommunfullmäktiges beslutade utlånings- och borgensramar. Kommunledningsförvaltningen ska tillsammans med bolagen inför kommunfullmäktiges beslut om ramar för utlåning och borgen lämna ett skriftligt utlåtande innehållande en riskbedömning. Motsvarande utlåtande ska lämnas till kommunfullmäktige för beslut om utlåning till delägda bolag, kommunalförbund och extern part. I utlåtandet ska framgå syftet med finansieringen, återbetalningsförmågan samt i förekommande fall säkerheternas värde. All utlåning, kreditlöften och borgen ska ske på ett sådant sätt att kommunens finansiella risker begränsas. Utlåning, kreditlöfte och borgen ska dokumenteras i avtal mellan parterna och vara begränsad ifråga om belopp och tid.

Utlåning till och borgen för verksamheter som bedrivs i konkurrens omfattas av EU:s statsstödsregler. För att åstadkomma konkurrensneutrala villkor ska bolagen erlagga ett marginalpåslag vid upplåning från kommunen eller en borgensavgift då kommunen går i borgen. Kommunens marginalpåslag och borgensavgifter ska vara transparenta och baseras på marknadsmässiga villkor med hänsyn tagen till respektive bolags egna finansieringsmöjligheter vid respektive upplåningstillfälle. Årlig borgensavgift faktureras en gång per år, i efterskott, baserat på befintliga lån per 31 december innevarande år.

För utlåning eller borgensteckning till delägda bolag och kommunalförbund ska normalt ske endast med motsvarande andel i åtagandet som regleras i konsortialavtal eller motsvarande avtal med annan part.

Utlåning och borgen till externa parter kan av kommunfullmäktige prövas i sådana särskilda fall då det bedöms vara av väsentlig betydelse för tillvaratagande av för kommunen angelägna intressen.

Vid utlåning eller borgen ska kommunledningsförvaltningen, där så är möjligt, kräva säkerhet i form av pantbrev i fastighet eller motsvarande säkerhet med tillfredställande förmånsrätt. Även kompletterande säkerhet ska prövas.

8 UPPFÖLJNING OCH RAPPORTERING

Kommunstyrelsen ska tre gånger per år, i samband med delårsrapporter och årsredovisning, lämna en rapport till kommunfullmäktige avseende kommunens finansverksamhet.

Rapporten ska innehålla följande uppgifter för koncernen:

- Aktuell likviditetssituation
- Skuldportföljens volym, instrument och motparter
- Skuldportföljens kapitalbindning i förhållande till normportföljen
- Skuldportföljens räntebindning i förhållande till normportföljen
- Skuldportföljens genomsnittliga räntesats
- Skuldportföljens derivat fördelat på instrument och motparter
- Kommunens borgensåtagande fördelade på respektive motpart
- Eventuella avvikelser från finanspolicyns regler
- Förslag till åtgärder